

A Kőolajkutató Rt. betört a vízpiacra

Egy nyíracsídi fúrómester találmánya országos karrier előtt áll

SZALAI CSABA

Hajdúszoboszló (HBN) – A nád-szegélyes árokba kiömlő, gőzöl-gő termásvíz kegyetlenül forró. Csupán fölé tartom a cső szájá-nak a tenyerem. A kiapadás hí-reszteléseitől már annyiszor meg-rémült fürdőváros (Hajdúszo-boszló) ismét gazdagabb egy mélységi kúttal, csakhogy ezt Pólik József fúratta a Kőolajkutató Rt.-vel s nem pedig fordítva.

Az ősz kútfúró boldog. Látni rajta.

– Hogyhogy egy nyíracsídi „iparos” nyerte el a Hajdúszo-boszlói Gyógyfürdő Rt. „kegyeit”, helyesebben mondva pályázatát. Miért nem a fúrásokban oly jár-tas kőolajkutató cég, amely tud-tommal az ön alvállalkozója volt ebben a megrendelésben.

Pólik József, aki negyvenhét éve barátokzik a vízadó rétegekkel, magabiztos.

– Hát persze! Nos, garantáltam, hogy bőséges lesz a vízhozam és tartósan kitermelhető.

– Garantálta? S úgy érzi, sike-rült állnia a szavát?

– E pillanatban december 6-át írunk. Kis oda-vissza ingadozás-sal szeptember 23. óta 800 literet hord fel a bűvárszivattyú percen-ként. A vízhőmérséklet 67 Cel-sius-fokos, néha több is.

– S ha meddő lett volna a kút?

– Ráfizetném a gatyám is. Ha nem adtam volna időre át, az a zsebemből mindennap ötvenezer forintot vett volna ki, de hát jóval határidő előtt elkészült. Többet mondok. Aláírtam a gyógyfürdő-nek, hogy a próbázemelés alkalmával mért és szakmailag igazol-ható vízmennyiséget öt évre gar-antálom, s állok elébe, ha ez a mennyiség csökkenni fog. Bár kockáztattam, de azért biztosra men-tem, hiszen jó ismerőseim az Al-föld termálkútjai.

– A gőzölögő árok fölött azon merengek, hogy ez már több, mint merészség. Ám kételkednem fölös-leges, mert Kovács László, a Haj-dúszoboszlói Gyógyfürdő Rt. mű-szaki igazgatóhelyettese a meg-elegedettség nyugodt hangján szól. Örül annak, hogy van miből keverniük a 38 fokos vizet.

Az újdontájú fúróiszap

– S mi az új s mi a különös az ön fúrési módszerében?

A mester előbb szakmai nyel-ven próbálja megértetni velem találmánya lényegét. Annyit kihá-mozok belőle, hogy olyan össze-tételű fúróiszapot használ, amely nem cementálódik rá a furat olda-lára, és meghagyja természetet al-kotta állapotában a vízadó rétege-ket. A keverékanyag környezet-barát. Használatával jóval több víz-et lehet a mélyből fölhozni, mint eddig.

Ezzel a hatalmas fúrótoronnyal hatoltak le ezer méter mélységbe
Fotó: Napló-repró

Elovlashatom Jurth Ferenc igaz-ságügyi szakértő véleményét is. Megértem belőle, a hagyományos iszapöblítéses fúrás hátránya, hogy a furat falán gyakorlatilag vi-zet át nem eresztő iszaplepleny képződik, így aztán alacsony fokú a kútteljesítmény. Nem véletlen hát a megállapítás: nem a kút szol-gáltatja a vizet, hanem a réteg.

Természetesen ki is próbálták (többször is) a Pólik-féle polimer fúróiszapot. Arra jöttek rá, hogy bizonyíthatóan jóval több víz tör fel a rétegekből, ha ezt használják. Rengeteg fúrásidőt is takarítanak meg vele. Ezáltal olcsóbb maga a munka.

Pólik József sorolja, hogy hol örvendeznek máris, mert annak va-lóban csak örülni lehet, ha egy kút több ivóvizet szolgáltat.

Bérczesi Zsolt, a Kőolajkutató Rt. fúrómérnöke azt mondja, hogy az rt. másfél éve egy új profil ke-resett és talált is magának. Magya-rán betörték a vízpiacra. Hatalmas

gyakorlatuk van a nagy mélységű fúrási eljárásokban – s állítja: tud-nak más cégek fúrásidő-vesztésé-gével versenyezni. Igaz, hogy ők gáz és olaj után kutatnak, de a ta-pasztalat az tapasztalat.

– Igen, valóban költségtakaré-kos a polimeres eljárás, mert a mi munkánk is jól tud hozzá igazod-ni. Igen, az így képzett furatfal megáll, nem omlik össze, nem ka-vernásodik ki.

A szakma emberét arról faggat-om, hogy vajon a geotermikus hőenergiát a jövőben meg fogjuk-e becsülni?

– Nézze, mi megcsináljuk a fú-rást, kihozzuk a vizet. Annyi bi-zonyos, hogy eljön az ideje annak, s ez nagyon közel van, amikor egy kút már nem is engednek fúrni, csak kettőt egymás mellé.

– Miért?

– A hőcsérelőről van szó. Vagyis arról, hogy a hőt elveszjük a forró termásvíztől, de a sókban ag-rezszív vizet ugyanakkor az iker-

kúton levezetjük a föld alá. Így már a környezetvédők sem ágál-hatnak. Nézze, a kutak fűtésre átállítására egyre közeleg. A Mol Rt. például máris támogat egy geoter-mális energiahasznosítási progra-mot. Tavaly részt is vettem az egyik ülésen. Tulajdonképpen az előtanulmányok már megszület-tek. Úgy tudom, Hódmezővásár-helyen egy lakótelepet már így fű-tenek.

– S nem túl drága beruházás lesz ez?

– Az, de megtérül. Ebben én biztos vagyok.

– S ha egy kertész szeretné ter-másvízzel megfűteni a sátrát...

– Szerezze meg a hatósági en-gedélyeket, s miért ne! A hatóság, ha kész a megfelelő szakvéle-mény, a dokumentáció, nem is olyan túl nagy pénzért megadja a kért engedélyt.

A nánási volt pulykanevelésben

Nánáson, a Barnevál egykori pulykatelepén a termásvíz hőjét használták föl annak idején. A Barnevál lerobbant, most a hatal-mas telep vevőre vár. Pólik József-fel idejöttünk, hogy megtekintsük a kiszolgált hőcsérelőt. A vagy-onőr nem enged be, mert nem jelen-tettük be magunkat, de szeren-csénk van, mert ő volt a karban-tartó. Néhány keresetlen szóval igazolja, hogy az istállókat (tiz-ezer négyzetméter) kis rásegítés-sel egész szépen fűtötték. Túrhe-tően. Sok baj nem volt a techno-lógiával sem.

Pólik József mindenképp meg fogja szerezni az engedélyt arra, hogy megbontsa a készüléket, sze-retné látni, mit bírt ki. Itt a ter-másvíz nem közvetlenül kering-tették a csövekben, hanem a ter-másvíz áramlott a hideg vízzel te-li csövek között. Így adta át a hőt. Az áramlás erőssége szabályozha-tó, s így nem rakódik le a só és semmilyen más, úgymond kör-nyezetszennyező anyag. Fülep Kornél, a Barnevál régi igazgató-ja visszaemlékezik:

– Allíthatom, energiatakarékos volt a hőcsérelő. Igaz, csak az alapfűtést adta. A hőcsérelő eljá-rás nagy, egyszerű beruházást ígé-nyel, de én is csak azt mondom, előbb-utóbb megtérülnek a költsé-gek.

Megkérdeztem egy energetikus is, hogy vajon a hőerőműben mi-be kerül ma 14 főór 80 fokra föl-hevíteni egy köbméter vizet föld-gázzal. Az összeg látszatra nem sok, csupán 73 forint 80 fillér. Fű-tőolajjal több, elmegy egészen 115 forinttal. Valójában ezzel az adat-tal értékelhető igazán, hogy mit ér majd a későbbiekben Pólik József találmánya, amely nyugodtan be-lefér a geotermikus hő kiaknázá-sába Magyarországon, amikor az energiaárak égbe szöknek.